

Warszawa, 7 września 2022 r.

Pan Robert Kempa
Burmistrz Dzielnicy Ursynów M. St. Warszawy
Al. Komisji Edukacji Narodowej 61
02-777 Warszawa

Szanowny Panie Burmistrzu,

Wzywamy Pana do wstrzymania prac nad realizacją projektu zagospodarowania Parku Polskich Wynalazców i dokonania zmian w projekcie, mających na celu zachowanie walorów przyrodniczych przedmiotowego terenu, w oparciu o pełną, rzetelną i aktualną inwentaryzację przyrodniczą.

Zaznajomiwszy się z założeniami projektu, a także z treścią inwentaryzacji przyrodniczej opracowanej na zlecenie Dzielnicy Ursynów M. St. Warszawy przez Mazowiecko-Świętokrzyskie Towarzystwo Ornitologiczne (M-ŚTO) oraz przygotowanej przez to samo Towarzystwo późniejszej opinii środowiskowej pt. „Przyrodnicze i architektoniczne uwarunkowania i korzyści realizacji projektu zagospodarowania terenu Parku Polskich Wynalazców”, nie mamy wątpliwości, że projekt, jeżeli zostanie zrealizowany w obecnym kształcie, zdegraduje walory przyrodnicze Parku i doprowadzi do utraty siedlisk licznych, chronionych i niechronionych gatunków zwierząt. Planowane przekształcenia środowiska przyrodniczego będą miały charakter trwały i nieodwracalny. Szczególnie niepokoi nas planowane w ramach projektu ograniczenie powierzchni biologicznie czynnej w Parku o blisko jedną piątą (19,4%) oraz zastąpienie istniejących, naturalnych zbiorowisk łąkowych trawnikami i wysiewanymi łąkami kwietnymi – działania te bez wątpienia będą miały negatywny wpływ na lokalne populacje owadów i innych zwierząt. Podobnie niepokoi nas projektowane umieszczenie placu zabaw na zadrzewionym obszarze w Parku – badania naukowe dowodzą bowiem, że zwiększona antropopresja związana z „rewitalizacją” czy też renowacją parków negatywnie wpływa na przyrodę, prowadząc zwłaszcza do porzucania dotychczasowych siedlisk przez ptaki. Sprzeciwiamy się także planowanemu zniszczeniu stwierdzonych kolonii pszczolek napiaskowych (*Andrena vaga*) w celu budowy w ich miejscach elementów infrastruktury parkowej. W dobie poważnych zmian środowiskowych i spadków liczebności owadów, w tym owadów zapylających, miejsca gniazdowania pszczół powinny być zachowywane i chronione, a nie niszczone.

Szczególnie obecnie, w obliczu katastrofy klimatycznej i postępującego w zastraszającym tempie zanikania różnorodności biologicznej, wszelkie zakątki dzikiej przyrody powinny być chronione przed zniszczeniem lub nadmiernym „uporządkowaniem”, zubażającym ich różnorodność. W kontekście miasta mówi się o tzw. „czwartej przyrodzie”, czyli przyrodzie, która zdołała „odzyskać” dla siebie i ożywić tereny zdegradowane lub stworzone przez człowieka – czego teren Parku, ukształtowany przed czterdziestu laty podczas budowy

Ursynowa, jest znakomitym przykładem. Tego rodzaju biotopy zasługują na szacunek i ochronę, są bowiem cennymi ostojami różnorodności biologicznej w miastach. Ponadto, najnowsze badania wskazują, że nieużytki porośnięte roślinnością zielną pochłaniają prawie dwukrotnie, a zaś nieużytki zadrzewione blisko trzykrotnie więcej dwutlenku węgla na hektar niż trawniki parkowe – nieuporządkowana, „zdziczała” zieleń miejska jest zatem bardzo cenna w kontekście powstrzymywania globalnego ocieplenia.

Dokumentacja przyrodnicza sporządzona dla Dzielnicy przez M-ŚTO zawiera szereg luk i błędów, co zostało obszernie udokumentowane w znanym Panu opracowaniu „Uwagi ekspertów do opinii środowiskowej pt. ‘Przyrodnicze i architektoniczne uwarunkowania i korzyści realizacji projektu zagospodarowania terenu Parku Polskich Wynalazców’”, w którego tworzeniu brało udział kilkoro z nas. O brakach w dokumentacji świadczy dodatkowo fakt stwierdzenia występowania na przedmiotowym terenie co najmniej kilku gatunków zwierząt objętych ochroną, nieuwzględnionych w opracowaniach M-ŚTO, w tym tak łatwych do zaobserwowania jak jeź (*Erinaceus* sp.), szpak (*Sturnus vulgaris*) czy sójka (*Garrulus glandarius*), a także czterech gatunków dzięciołów: dużego (*Dendrocopos major*), białoszyjnego (*Dendrocopos syriacus*), średniego (*Dendrocopos medius*) i zielonego (*Picus viridis*), dwóch gatunków motyli: czerwończyka nieparka (*Lycaena dispar*) i pazia żeglarza (*Iphiclides podalirius*) oraz co najmniej dwóch gatunków pszczoł: trzmiela ogrodowego (*Bombus hortorum*) i porobnicy włośchatki (*Anthophora plumipes*). Dowodzi to, że w celu zapewnienia należytej ochrony przyrody na terenie Parku konieczne jest przeprowadzenie nowej, pełnej inwentaryzacji przyrodniczej. Jesteśmy świadomi faktu uzyskania przez Dzielnicę Ursynów zezwoleń Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie na czynności objęte zakazami w stosunku do gatunków zwierząt objętych ochroną, jednak pragniemy podkreślić, że na ochronę przyrody należy patrzeć nie tylko przez pryzmat list gatunków chronionych prawnie, lecz bardziej całościowo, ze zrozumieniem wartości różnorodności biologicznej i istotności współzależności pomiędzy różnymi gatunkami organizmów oraz nieożywionymi elementami środowiska przyrodniczego.

Zdajemy sobie również sprawę ze stopnia zaawansowania prac nad projektem – w tym dofinansowania uzyskanego przez Dzielnicę na ten cel oraz faktu podpisania umowy z wykonawcą – jednak dopóki same prace budowlane nie ruszyły, a szkody dla środowiska przyrodniczego nie zostały wyrządzone – nie jest jeszcze zbyt późno, by dokonać korekt w projekcie i zapobiec niszczeniu przyrody.

Wzywamy Pana do zmodyfikowania projektu w taki sposób, aby zachować istniejącą powierzchnię biologicznie czynną, zachować istniejące łąki, a także zagwarantować ochronę siedlisk chronionych jak również niechronionych gatunków zwierząt, w tym siedlisk ptaków na terenie zadrzewionym, przed zniszczeniem przez prace budowlane lub zdemaloryzowaniem na skutek zwiększonej antropopresji związanej z użytkowaniem Parku.

Z poważaniem,

dr Magdalena Budziszewska, Uniwersytet Warszawski dla Klimatu, Wydział Psychologii UW

Fundacja Alter Eko

Fundacja Psubraty

dr Mikołaj Golachowski, teriolog

Agnieszka Gołębiowska, popularyzatorka wiedzy o przyrodzie miasta, Dzikie Bielany –
Miasto Bioróżnorodne

Agnieszka Gomułka, reżyserka, scenarzystka, członkini Stowarzyszenia Filmowców Polskich,
autorka projektu „Skrzydlaty Jar”

Fatima Hayatli, ornitolożka, Wydział Biologii i Ochrony Środowiska Uniwersytetu Łódzkiego,
Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków

Krzysztof Janus, ornitolog, chiropterolog

Paweł Jaszczuk, Punkt Informacji Klimatycznej „Wodniczka”

Jacek Karczewski, przyrodnik, pisarz, aktywista, popularyzator przyrody

Sławomir Kasjaniuk, popularyzator wiedzy o przyrodzie, ornitolog

dr Justyna Kierat, biolog, melitolog

dr Andrzej Kołodziejczyk, hydrobiolog, malakolog, Uniwersytet Warszawski

dr Iwa Kołodziejska, biolożka i antropolożka, Uniwersytet Warszawski

Michał Książek, ornitolog, poeta, pisarz, aktywista

Bogusław Lasocki, fotograf przyrody

prof. dr hab. Maciej Luniak, ornitolog, Muzeum i Instytut Zoologii Polskiej Akademii Nauk

Stanisław Łubieński, pisarz-przyrodnik

prof. dr hab. Szymon P. Malinowski, fizyk atmosfery, Uniwersytet Warszawski

Renata Markowska, Fundacja Noga w Łapę

Karolina Mazurska, specjalista w zakresie ochrony przyrody i prawa ochrony przyrody

Jan Mencwel, pisarz, aktywista

dr hab. Tomasz Mokrzycki, entomolog, Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w
Warszawie

Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków

Paweł Pstrokoński, ornitolog, Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie

dr hab. Marcin Sielezniew, entomolog, profesor Uniwersytetu w Białymstoku

Mateusz Skłodowski, botanik, Ogród Botaniczny Uniwersytetu Warszawskiego

Stowarzyszenie Częstochowa Przyjazna Jerzykom – Jerzyk w Dzielnicy Stradom

Stowarzyszenie Jestem na pTAK!

Stowarzyszenie Nasz Bóbr

Paweł Tkaczyk, mgr inż. nauk leśnych, Towarzystwo Przyrodnicze „Bocian”

Katarzyna Udrycka, edukatorka klimatyczna, ekspertka programu Climate Leadership,
UNEP/GRID Warszawa Centrum

Adam Wajrak, dziennikarz, pisarz, popularyzator przyrody

Monika Wójcik-Musiał, wiceprezes Towarzystwa Przyrodniczego „Kawka”, ornitolog

Adam Zboryt, biolog, ornitolog, Uniwersytet w Białymstoku

Hanna Żelichowska, fotografka przyrody

Do wiadomości:

- 1) Prezydent M. St. Warszawy, Pan Rafał Trzaskowski, Pl. Bankowy 3/5, 00-950 Warszawa;
- 2) Dyrektor Biura Ochrony Środowiska Urzędu M. St. Warszawy, Pani Dorota Jedynak, Pl. Bankowy 2, 00-095 Warszawa;
- 3) Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska, ul. Wawelska 52/54, 00-922 Warszawa.